

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Oslo, 01.11.2016

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/4626

Saksbehandler:
Linn Bryhn Jacobsen

Høringsuttalelse - Nasjonale retningslinjer for åpen tilgang til forskningsresultater

Miljødirektoratet takker for muligheten til å kommentere på forslaget til retningslinjer for åpen tilgang til forskningsresultater. Arbeidsgruppen har gjort en grundig arbeid, og peker på flere viktige momenter for åpen tilgang til forskningsresultater.

Miljødirektoratet har i alle våre oppgaver behov for oppdatert kunnskap. Vi bruker mye ressurser for å få tilgang til forskningsresultater, både økonomiske (kjøp av tidsskrifter) og personressurser. Arbeidsgruppen peker på at bare det å få tilgang til artikler er ressurskrevende, åpen tilgang kan derfor være effektiviserende, i tillegg til bedre tilgang til forskningsresultatene. Begge disse momentene er viktige for Miljødirektoratet.

Arbeidsgruppen anbefaler at såkalt "gull åpen tilgang" for forskningsartikler blir normen så raskt som mulig. "Gull åpen tilgang" innebærer at den publiserte versjonen av en artikkel blir gjort åpent tilgjengelig umiddelbart. Retningslinjene inneholder imidlertid ikke noe pålegg om slik tilgang, men at "Forskere finansiert av norske offentlige midler skal som førstevalg publisere sine vitenskapelige artikler i tidsskrift med åpen tilgang (såkalt gull Open Access)." Miljødirektoratet mener derfor at effektene av retningslinjene bør evalueres når retningslinjene har vært gjeldende en tid, for å vurdere om tilgangen til forskningsresultater faktisk øker.

Ett punkt i retningslinjene kan få økonomiske konsekvenser for Miljødirektoratet:

"5. Offentlige forskningsfinansierende institusjoner skal bidra til å dekke kostnader til åpen publisering. "

I følge arbeidsgruppen varierer publiseringsavgiften (Article Processing Charge - APC) i åpne tidsskrift (gull åpen tilgang) fra ca. €400 til rundt €2000. Der Miljødirektoratet finansierer forskningsprosjekter, kan dette medføre en merkostnad, i hvertfall i en overgangsperiode. Dette kan også gjelde andre forvaltningsinstitusjoner som finansierer forskningsprosjekter. Arbeidsgruppen diskuterer utfordringene, men har ikke hatt mulighet til å utrede detaljene i hvordan finansieringen skal løses. Det er viktig at finansieringsspørsmålet løses, slik at ikke konsekvensen blir mindre publisering fordi finansieringen mangler.

Arbeidsgruppen har ikke hatt mandat til å se på publisering av offentlig finansierte forskningsdata. Norge har forpliktet seg til å følge opp retningslinjene fra OECDs, "Principles and Guidelines for

Access to Research Data from Public Funding" (2007). I de to siste forskningsmeldingene har Regjeringen understreket at den ønsker å legge til rette for økt tilgjengelighet av forskningsdata. Forskningsrådet har laget en policy for tilgjengeliggjøring av forskningsdata som er finansiert av Forskningsrådet, men vi har ikke nasjonale retningslinjer, og arbeidsgruppen peker på at dette er komplisert. Ikke desto mindre er det viktig for Miljødirektoratet at også forskningsdata gjøres tilgjengelig, spesielt for vårt arbeid med kjemikalierereguleringer.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Anne Sundbye
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Klima- og miljødepartementet Postboks 8013 Dep 0030 OSLO